

Forfatter: Bergsøe, Vilhelm

Titel: Blomstervignetter

Citation: Bergsøe, Vilhelm: "Blomstervignetter", i Bergsøe, Vilhelm: *Poetiske Skrifter, 1-7 - Bind VII*, 1905-, s. 351. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
<https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-berg07tom-shoot-workid57870/facsimile.pdf>
(tilgået 18. april 2024)

Anvendt udgave: Poetiske Skrifter, 1-7 - Bind VII

BLOMSTERVIGNETTER

PROLOG.

I Østerland, hint Hjem for Sagn og Sange,
hvor Nordens Digter fandt sin første Skat,
hvor Underlampen i den stille Nat
ham lokked ind i Tryllehavens Gange,
hvor Sang med Sagnet end gaar Haand i Haand,
saa talrigt fast som Don Juans Register,
hvor Eventyret med sin Tryllevaand
af Oldtids Mulm slaar sine Ungdomsgnister,
hvor alting straal'er med en magisk Glans,
hvis underfulde Lys bestandig skifter —
der er et Forhold, ukendt her til Lands,
som slaar et Sørgel'or om Østens Krans
og gi'er hver Blomst ubodelige Rifter.

Thi Kvinden ufri er. Hun er en Fange,
hvis Skønhed sættes til en vis Værdi.
Der gælder intet Elskovssværmeri;
thi Østens Mænd, alvorlige og frange,
se paa Værdien kun, og paa hvor mange
guldtunge Pjastre Varen staar dem i.
Og hun, som staar paa Torvet, bly og bange,
med Hjertet fuldt af Østens Poesi,
maa finde sig i Østens Tyranni
og i at dele Kært'egn med de mange.

Men sligt umuligt er. — Man kan vel bygge
af Marmorsten et marmorhaardt Palads,
kan lade Bolt og Slaa hver Port betrygge,

Agavens hvasse Torn hver Murkant smykke,
ét er dog afgjort: Kvinden fordrer Plads,
ej for sig selv, men for sit Livshaabs Lykke.

Hun bryder listig Fængslets Bolt og Slaa,
hun narrer hver Eunuch, hver lejet Slave,
hun lær ad Luren op og passen paa;
thi selv i Fængslets fugtiggrønne Vraa
kan hun, naar blot hun vil det, Budskab have.

Ivorledes gaar det til? — Jo, ganske let:
Hun gaar til Eventyrets Tid tilbage,
Naar Maanen lyser gennem Gitrets Net,
og Nattergalen tryller ved sin Klage,
da vandrer hun i Tanken sagte ad
den stille Sti, hvor Sagnets Bølge rinder,
hver Blomst, som blinker dér i Duggens Bad,
den kender hun, og dyb Betydning finder
hun lagt i Palmens, Lotusblomstens Blad,
Cypressen, Ysop og de blaa Kærminder.
Da stiger Længsel, Haab og Elskov ud
som Blomstens Sjæl og forme sig til Bud
om trofast Kærlighed og svundne Minder.
Og naar et Øjeblik de snu Eunucher
fra hendes Fængsel Argusøjet vender,
da flyver Blomsten, frigjort som en Fugl,
til Lyset ud, og fra det mørke Skjul
den bringer Svar til ham, som lønligt sukker.

Men bort fra Østens Land mit Blik jeg vender,
fra dette Folk, man som Barbarer stempler;
jeg gaar til Frankensland, det frie Land,
dér tror vel ingen, at man nævne kan
paa Tyranni Brutalitets-Eksempler?

Forsvunden er Dianas halve Lue,
 der i hin mærkelige Østens Egn
 staar som et mærkeligt parodisk Tegn
 paa Kyskhed over hvert et Harems Bue.
 Ej heller slaar man her et spydsat Hegn
 om hendes spæde Fod. — Nej, ud hun danser
 paa Rosers Blad og under Rosers Regn.
 Frit følger hun sit Sind, frit sine Sanser,
 fri er hun her! — O Løgn, du klinger hullt!
 Ser I da ej, hvor godt det end er skjult,
 hun har i Løn en Silkesnor om Foden.

Se, denne Silkesnor er netop Roden
 til det maskerte Væv, hun fanges i.
 Det gælder her, som hist, en vis Værdi;
 det gælder fremfor alt „et godt Parti“,
 naar hun en Tid har været med paa Moden.
 Er hun det ej, men staar hun bly og bange
 med trofast Haab til Hjerlets Sværmeri,
 saa maa hun se at tage sig deri,
 maa finde sig i Formens Tyranni
 og i at dele Skæbne med de mange.

Hun er, det véd hun selv, en stakkels Fange;
 thi fast i Snoren mange Hænder holde.
 I første Ungdom et Par Guvernanter,
 og siden hen en seks til otte Tanter,
 som godhedsfuldt ta'er mod Eunuchens Rolle;
 men fremfor alt maa hun sig stadigt bøje
 for en arvaagen Moders Arguseje.

Med denne Snor, som kaldes „Skik og Brug“,
 „Anstand“, „Konveniens“ — kært Barn har mange
 Navne —
 med denne Snor man angler nu i Smug
 for at den stakkels Fugl engang kan havne
 og faa sin egen Pind, sin Disk og Dug.

Med denne Snor man snører som med Strikker
en Kvindes Hjerte til en formløs Klump,
indtil det med et godt, forsvarligt Plump
i Ægteskabets Brønd begravet ligger.

Med denne Snor, der ene lignes kan
med den, Kalifen til sin Pascha sender,
med denne bindes her en Kvindes Hænder,
med denne kvæles her hver Røst, som tænder
i Hjertets Fængstof blot den mindste Brand.
Med den behændigt skilles hun og han,
med den man op og ned paa alting vender,
indtil hun viljeløs, som andre Varer,
kan bydes frem i Frankernes Basarer.

.. - - - - -
Kan den ej brydes? — Nej, som Fenrislænken
er den langt mere sejt end nogen tror.
Ja somme mener, at den Onde fo'r
i Snoren, thi med Løgnen og med Rænken
han altid staar i Pagt paa denne Jord.
Men ét er vist, at kan dens Magt ej stækkes,
dens Traad ej brydes — vel, saa kan den strækkes.

Hvorledes da? — Det meget snart er lært,
thi Østens fangne Fugl os Hjælpen sender.
Som Blomsten dér det slukte Livshaab tænder
og gaar til Bejleren som villigt Bud,
saa kan hos os den ogsaa sendes ud
fra frie Hjerter til trofaste Hænder.

Men ak, hos os i Norden er det svært
i Østens Blomst et Trøstens Bud at finde;
thi Palmen, Lavren, Lotusblomstens Skær,
Cypressen, Myrten trives ikke her,
de sygne hen for Nordens skarpe Vinde.

Thi gaar jeg ud i vore svalc Lunde,
naar Vaaren kastet har sit Vinterslør;
der findes Røsterne, som aldrig dør,
der raabes højt af tusind Blomstermunde,
der spirer Liv og Frihed i hvert Blad,
der spørges Hjertet — ej Familien ad.

Jeg tager Birken, Anemonen, Primlen,
Aakanden, Klokkeblomsten, Skovens Tjørn,
og mange fler endnu af Vaarens Børn,
og lægger i hver Blomst snart Haab om Himlen,
snart skjulte Vink, snart Tegn til Tvivlens Brydning,
snart Ord, som kun for tvende har Betydning.

Omkring Buketten slaar jeg Sangens Baand,
og sender den saa rask med dristig Haand
højt over Muren, midt blandt Guvernanterne,
og høres der et Ramaskrig fra Tanterne,
og røres himmelhøjt den store Tromme,
det skal ej røre mig — jeg har den Tro,
at disse Blomster dog i Løn vil gro
og sætte Frugt, naar Skrigets Tid er omme.

BLOMSTERVIGNETTER.

AAKANDE.

Du, min stille Lotusblomst, fra Skovsøens Vand,
du Svane, som paa Bølgen dig vugger,
sig, synker du om Natten til Drømmenes Land?
Er det derfor, at din Krone du lukker?

Er det derfor, du sænker dig i Skovdybets Væld,
naar Aftenstjernen over dig blinker?
Ak, aabn for mig dit Bæger blot en eneste Kvæld! —
Det er mere end Drømme, som dig vinker!

ALM.

„Om Almen vinder smidig sig en Ranke“ —
saa klang en Digterlyras svundne Lyd,
som fra det brændende, det varme Syd
til Danmark sendte tidt sin Længselstanke. —
Mit Længselssuk har ej saa langt at vanke!
Du er mit Fædreland, mit alt, min Lykke,
hos dig mit Haab, min Tro, min Længsel bygge,
du søde Druer paa mit Livstræs Ranke.

AVRIKEL.

Mødre har Næser og Vægge har Øre,
ogsaa Smaagrydernes Hanke kan høre,
Søster er Søster mer gram end du tror!
Jeg har hørt fler end Kærlinger sladre,
andre, end Ænder, der er, som kan snadre
alt kan forspildes — blot ved et Ord!

ASTERS.

Den korte Ferie er endt. —
Jeg véd knap selv, hvad der er hændt
i disse lette Dage;
dog er det som jeg efterlod
mit friske, frie Ungdomsmød
bag Præstegaardens Tage.

Giv mig igen, hvad jeg har tabt!
Hvorom jeg beder, véd jeg knapt;
dog tør jeg saa vel skrive:
„Send Astrens hvide Blomsterblad,
ifald vi skulle skilles ad
bestandigt her i Live.

Men sender du et rosenrødt,
da sender du et Ilaab, som sødt
skal korte Vintrens Dage.
Da faar jeg, hvad jeg efterlod:
Mit friske, frie Ungdomsmød —
O, send mig det tilbage!“

BIRK.

Under Birkens Blad,
drømte jeg, vi sad —
Aftenstjernen stod bag Træets Grene,
Duggens Perler faldt,
Stilhed overalt;
vi var ene — første Gang alene!

Trofast til mit Bryst
læned du dig tyst,
fin og svaj og let som Birkens Vidje.
Lokken blød og lind
strøjfede min Kind,
Armen laa omkring din Jomfru-Midje.

Skyen Maanens Lys
mørkned, og et Kys
stjal jeg da i Hast bag Skovens Stammer.
Gennem Birkens Hvalv
Nattevinden skjælv,
og — jeg vaagned — ene paa mit Kammer.

Tror du ikke, at
vi en Sommernat
kunde finde Drømmen, som er svunden?
Vi har Nattens Vind,
Stjernen, Maanens Skin,
og — af Birke staar der nok i Lunden.

ALPEVIOL.

I Balbuketten sad jeg. — Indeklemt
blandt Vintergrønt, Tazet- og Vedbendblade,
og al den anden Blønsterrigdoms Armod,
som Parrots Kul fra Vinterkulden tvinger.
Kun jeg var vokset paa et andet Sted.
Hos hende selv, i hendes Vindueskarm
skød jeg mit grønne Blad, min røde Krone.
Paa hendes Barm jeg sad, et Elskovshav,
hvis hvide Bølger steg og faldt saa hurtigt
da han sig nærmøde, at jeg sprang ud
og søgte ydmyg Frelse ved hans Fødder.
Da greb han mig, og satte med et Blik,
saa dybt og inderligt, mig fast paa Brystet.

Saa tror jeg nok, det var paa Trappegangen.
Han fulgte ned en ung og fornem Dame,
hvis Klædning brusede som Sejl for Vinden,
og som i Haanden holdt en stor Buket
af Sydens sjældne, farverige Blomster.
Han aabned Vognens Dør, og paa dens Trin
hun vendte sig og sagde: „Fætter Charles
har været højest distrait mod mig i Aften.
For denne Gang vil jeg ham pardonere —
den lille Præstedame var charmante.“

Med disse Ord hun fæstede paa hans Bryst
en højrød Pragtblomst, saa, for ej at knuses,
jeg lagrede ned og skjulte mig paa Jorden.
Han søgte efter mig, men fandt mig ikke.
Lidt efter hun kom ned — men hun var bleg,
og hendes Gang var uvant sky og hastig.
Hun traadte paa mig, hendes Fod gled ud,
hun bukkede sig og — fandt mig slængt i Støvet.

Vi kørte hjem. — Jeg laa i hendes Haand;
men den var kold som Is, og dog den brændte,
og Duggen faldt den Nat saa tung og hed,
at jeg mit Bæger lukkede bedrøvet
og halvt var visnet, da hun traadte ind
og lagde mig paa Bordet i sit Kammer.

Hun greb en Bog, en Bog med gyldent Snit,
og, som i Tanker, aabned hun den langsomt.
Da faldt paa Bogens Blad det vaade Blik,
og i det svage Dæmrelys hun læste:
„Enhver, som tror og elsker, skuffes ej!“
Da greb hun mig og kyssed mig saa fast,
saa inderligt, og hendes Øjne lyste.
Men Bogen lukked sig, og alt blev mørkt,
og i hint Mørke følte jeg, jeg døde.
Men ud i Morgensolens unge Skær
svang sig min Blomstersjæl, og højt den jubled:
„Enhver, som tror og elsker, skuffes ej!“

CAMELIA.

Han kom fra Ballet; men hans Fod var træt,
hans Tanke vildsom, og hans Hjerter banked
som var han endnu midt i Dansens Svimmel.
Han gik til Vindvet, og det svage Skær
af Morgnens Lys faldt paa hans aabne Ansigt.
Da saa' han mig, og med et Ryk han rev
mig fra sit Bryst, som om han vilde kaste
mig ud paa Gaden; men jeg faldt i Kurven,
og laa blandt gamle Breve ganske blødt.
Endnu en Stund han stod og stirred ud

mod Morgenhimlens rosenrøde Skyer,
da greb han mig paa ny, og rev hvert Blad
ud af min Blomst og sluttet saa dem alle
i Konvoluttens mørke Fængselsgemme.
Men uden paa han skrev med sikker Haand:
„Hvad jeg har søgt, var ikke Glimmerblomsten,
og hvad jeg fandt, var mere værd end den.“

Han lukked Brevet til, og alt blev mørkt;
men i hint Mørke følte jeg, jeg døde. —
Mer véd jeg ej -- min Blomst fik ingen Sjæl.

DØVNELDE.

Endskønt mit Øre synes lukt
for dine stille Bønner,
de sætter dog i Hjertet Frugt,
og Tiden kommer, hvor jeg smukt
din Trofasthed belønner.

Ja, Tiden kommer, hvor din Nød
faar let og snarlig Ende;
jeg gemmer, dulgt i Bægrets Skød,
vor Elskøvs Honning, fin og sød,
og — der er nok til tvende.

E.G.

Du kender jo den gamle Eg,
der, hvor vi over Stænten steg,
og Skovens Bivej endte.
Der sad jeg nys en Aftenstund,
i Drømme kyssed jeg din Mund —
men hør saa' hvad der hændte.

Det susede fra Egens Top,
den rejste sine Grene op
og spurgte: „Er vi ene?“
Jeg vidste ej, hvad det betød;
men svared: „Ja“ — og atter lød
det fra dens krumme Grene:

„Fem Hundred Aar stod jeg nu her,
og saa' den Nød og det Besvær,
som elskende maa have.
Jeg er en lun og gammel Krark,
jeg gemmer i min sprukne Bark
til dig en Vennegave.“

Jeg nærmed mig, af Undren fuld;
men hvad jeg saa', var kun et Hul
i Stammens Indre revet.
Det var nu ogsaa noget det —
jeg vilde gaa, da klang med ét:
„Naa Tosse! — Har du Brevet?“

365

Da fatted jeg den gamles List,
som poste d'amour han staa'r nu hist,
han alt kan ekspedere;
thi han er lun og meget hul,
— det er og Tante i sit Skjul —
Men han — han er det mere.

EL.

Naar Maanen op sig hæver
bag Skovens mørke Stammer,
naar Stjernehæren flammer
og Nattevinden bæver,
naar Elverpigen væver
sit Brudeslør, det bløde,
forlader jeg mit Kammer
og iler dig i Møde!

BÆVREASP.

Send ej paa skraa mig disse skælmske Blikke,
som fordre mer, end du har Ret at kræve.
De har en Ild, som faar mig til at bæve,
og hvad de kræver af mig — tør jeg ikke.

STOLT HENRIK.

Først staar den som Guld paa Marken grøn,
saa kommer de hvide Haar.
Jeg ser det vel, du er ung og skøn,
men véd, at Skønhed forgaar.

GRAN.

Fjern dig, elskte, fjern dig! — Der er Ugler
i de vaade Tevandssnegles Moser.
Der er faldet bittersøde Skoser,
i hvis Indre Hvepsens Braad sig skjuler.

Der er faldet Ord saa spidse, kolde
som den frosne Naal paa Granens Grene.
Fjern dig, elskte, fjern dig! — Er vi ene,
skal jeg mer end mine Løfter holde.

GYLDENLAK.

Jeg sidder her og syr og syr,
sig Tiden snegler hen,
mens Naalen gaar, min Tanke flyr
til dig, min Hjertens Ven.

Ak, kunde jeg — jeg kom, jeg kom,
hvor Skovens Stammer staa;
men du gør dig ej Tanke om,
hvor Tante passer paa.

Fra hendes gamle Gyldenlak
jeg stjæler dette Blad.
Det er mit Bud, mit Suk, mit — ak,
mit Fængsels Elskovskvad!

HYACINT.

Aarle i Morges jeg gik forbi dit Vindue, elskte!
haabed fordoblet at se Morgenens rødmende Sol.
Ak, men skuffet jeg blev. Lig Dagningsens flagrende
Taager
hang et graaligt Gardin hen over Rudernes Glar.
Vinduespladsen var tom, og ikke drejedes Spejlet,
ført af din trofaste Haand, efter mig villigt som før.
Men, hvor du rødmende sad, med Hovedet bøjet
blufærdigt
over den rastløse Naal, skød Hyacinterne frem,
røde, hvide og blaa; de stirred med skottende Blikke
ud af Bladenes Svøb, sløret af Vedbendens Blad.
Da brød Solstraalen frem, og i dens Tindren jeg
klarligt
saa' Gud Amor, som sad midt mellem Blømssternes
Flok.
„Daare!“ raabte han højt. „Hvi staar du paa Gaden
og venter?
Vid, at hun drømmer om dig! Morpheus har listet
sig bort

dengang Dagningen kom, og jeg har taget hans Sæde,
styrer, med Buen som Stav, Drømmenes brogede Flok.
Just ved Søen I gik og lytted til Sivenes Susen.
Bølgen skulped i Takt ind mod den stenlagte Bred.
Natten sænked sig ned og sløredo Bøgenes Stammer;
men fra det kølige Bad hæved min Moder sig op.
Klart hun viste jer Vej og veg selv ikke for Luna,
som af sit lysende Skjold viste en halvbrusten Ring.
Alt med Drømme var fyldt, og midt i den drøm-
 mende Stilheden
greb du skjult hendes Haand, sagde med klagende

Røst:

„Se dig, elskte omkring! Nu falder fra Bøgenes Kroner
hvert et skjærmende Blad; Fuglene drager mod Syd.
Saadan falder mit Haab, naar du min kvidrende
 Sangfugl

flyr til den kunstige Vaar, Bylivets Glimmer har skabt.
Her jeg sendte dig Bud. Trods hvert et aarvaagent Øje
bar dog Blomsterne Brev, fløj med det vingede Ord.
Ak, nu er det forbi! Vor Vinter er karrig paa
 Blomster,
selv for de elskendes Haab er den en snedækket
 Grav.“

Smilende stille hun stod og hviskede sagte: „Du
 Daare!“

Vid, at Haabet ej dør, selv om det lægges i Jord.
Nej, det spirer just dér. Naar mest man tror det
 at knuse,

bærer det Blomster og Blad, selv under Vinterens Sne.
Gaar du mit Vindu forbi og ser Hyacinten den hvide,
vid, til Kirke jeg gaar; sagte den ringer til Bøn.
Viser den Himmelens Blaa, da vandrer jeg ene
 blandt Vrimlen,

dér, hvor det blaanende Sund ruller sin Bølge mod
 Land;

naar med mørkere Skær den trofast ser dig i Møde,
venter jeg hjemme paa dig, og du kan nærme dig trygt.

Glæd dig, hvis højrød den er. Det tyder alting vil
lykkes;
kom til det fastsatte Sted — Tiden er Klokkernes Tal.
Men er den vissen og grim, da Tante sikkert er
hjemme,
og hendes arrige Mops sidder paa Trappen og gøer.“

Undrende hørte jeg alt. — Da raslede Vindusgardinet.
Guden svang sig paa Flugt højt mod de rødmende
Skyr,
og af din Faster jeg saa' de højst ærværdige Strimler,
som i Piber og Læg ligger om Nalkappens Rand.
Rask jeg flygtede bort — behøver jeg mer at fortælle,
hvad du, elskede, selv drømte i Dagingens Stund?“

HYLL.

Du blege Blomst fra Dødens stille Have,
hvad vil du her blandt Livets Foraarsblommer? —
Er det som Dødens Budskab, at du kommer?
Har du ej nok blandt Tusinder af Grave?

Dog tager jeg dig med. Blandt Jordens Vrimmel
af skuffet Haab og uopfyldte Bønner,
har ogsaa du en Plads, som fuldt sig lønner,
du peger opad, trods al Død, mod Lysets Himmel.

Gaa, blege Blomst, fra Dødens stille Have
til den, som ej for mig er mer i Live;
min sidste Hilsen skal du hende give —
Gaa saa, min Kærligheds den sidste Gave!

LIND.

— — —
Jeg véd ej, hvoraf det kommer,
og om det som mig gaar fler;
men hver Gang Lindene blomstre,
kan jeg ej sove mer.

Da fyldes mit Sind, og min Tanke
saa sælsomt ved Blomsternes Duft,
at ud jeg maa vandre alene
i Nattens kølige Luft.

Men naar jeg vandrer alene
i Nattens hviskende Vind,
da kommer de gamle Minder
og gøre saa tungt mit Sind.

Da gaar jeg ind i mit Kammer
og sysler med Bog og Pen;
men hver Gang Lindene blomstre,
har jeg min Nød igen.

— — —

NELLIKE.

— — —
„Jeg vil! — Nej, jeg vil ikke! --
Hvad skal jeg gribe til? —
Saa klang det gennem Sekler
som Tekst til Amors Spil,
Men du maa dig bestemme;
thi du maa ikke glemme,
at med en Smule Nemme
saa véd man, hvad man vil.

371

MAJURT.

Tro ej, at jeg foragter Dem;
tyd saa ej mine Blikke.
Nej tværtimod — jeg „agter“ Dem
og „elsker“ derfor ikke.

HVIDTJØRN.

Var hvert et Blad en Fæstningsvold,
var hver en Tørn et Sværd,
jeg løfted dog mit Ridderskjold,
og stred, som Kæmperne i Old,
thi du er Kampen værd.

HVID ANEMONE.

Du er bly, og jeg er bange —
bange for at gaa for vidt;
skønt i Tanken mange Gange
jeg har gjort det første Skridt.
Men som Vindens Pust kan bryde
Anemonens fine Skær,
saa jeg frygter, du skal tyde
falsk min dristige Begær.

BLAA ANEMONE.

Vær ej bange!
Tidt klang dine Sange
for min Sjæl i Aftnens tavse Stund.
I de trange,
dunkle Skovens Gange
lød de, halvt i Drømme, fra min Mund,
og jeg følte klart, at skønt din Fange,
er jeg vistnok bly — men ikke bange.

KLOKKEBLOMST.

Se, jeg er Skovens og Markens Ur,
som viser, hvad Klokkeren er slagen.
Nøjagtigt jeg gaar i den frie Natur,
endskønt jeg staar hele Dagen.
Tæl blot mine Klokker — blaa eller hvid —
det gør slet intet til Sagen;
det samlede Antal er Mødets Tid —
Naar saa' du til Sejerværk Magen?

CLEMATIS.

Jeg pranger ej med Tulipanens Pragt;
min simple Blomst bær Hjemmets Hvergarnsdragt,
min grønne Ranke sig i Stilhed snor
omkring hvert mosgroet Tag, hvor Freden bor.
Jeg tyder Venskab — kan dig dette fryde,
da er det alt, hvad jeg formaar at byde.

RIDDERSPORE.

I gamle Dage holdtes Lov og Tro.
Nu tør man næppe tro, end mindre love.
Vor Tid er troløs som et Smil ved Hove;
hvad én betros, forraades nu af to.

Og dog du vil, at jeg mig ud skal vove
paa Strømmen, som kan spilde al min Ro?
Velan! Men husk, at Tavshed er den Bro,
som gaar til Kvindens Gunst og Lykkens Skove!

PIL.

De paastaar dristigt, jeg en Pil har sendt
til Dem, jeg knap har set, end mindre kendt
i disse lange, kedelige Dage;
men er det Sandhed — undskyld mig et Smil
da kan det ikkun være denne Pil,
som her i Hast jeg sender Dem tilbage.
Thi vid, at Guden, dengang da han gik
i Verden ud, af Pile tvende fik:
én gyldenblank, som selve Guden fager.
Og saa en anden, kedelig og graa,
som kun han bruger, hver Gang han maa gaa
sin tunge Gang, forklædt som — Kurvemager.

NUPHAR.

Inde mellem Aakandklynger
ved den lave Landingsbro
let min Baad paa Voven gynger,
og fra Masten Fuglen synger:
„Vil du sejle eller ro?“
Sig, hvad vil du? — Jeg er tro!
Ingen Last min Baad betynger;
Haabet sig til Stævnen klynger,
og fra Masten Fuglen synger:
„Livets Baad bør rumme to!“

STORKENÆB.

Tantesprog er Tankesprog med Parentes og Klammer
— hvis du vidste, hvor jeg kender hvert et Ord! —
Modersprog er Magtsprog, der som en Ukas rammer,
og dér hjælper intet „kære Mo'er“.
Hjertets Sprog er Frisprog; jeg iler paa mit Kammer,
og finder jeg din Blomst paa mit Bord,
da glædes jeg langt mer end du tror,
og forbi er mit Prosalivs Jammer.

375

TIDLØS.

Blomst den sætter før Blad, og Blomsterne henvisne
hurtigt;
intet skærmende Ly fik de mod Solstraalens Ild.
Saaledes frygter jeg før, at uklare Følelsers Strømning,
lig en fremkunslet Vaar, satte for tidligt sin Blomst.
Elskovs letsindige Leg har nok i Blomster; men Livet
fordrer den nærrende Rod, fordrer det skærmende
Blad!

TUSINDFRYD.

Tusinde fryder din Blomst. Men sig, kan dette dig
fryde?
Føler du aldrig et Savn midt i Beundrernes Flok?
Tro mig, det lønner sig mer og fylder med renere
Glæde,
hvis, blandt de tusindes Tal, lænligt du fryded blot én.

VIOL.

Flyv ud, min Længsels Sommerfugl!
Bryd Bladets Svøb og Knoppens Skjul,
flyv ud med Duft og Farve!
For længe laa i Sne og Kuld
du gemt af Savnets Vintermuld
som Elskovshaabets Larve.

Flyv ud, du Vaarens Sendeud!
Du første, fric, friske Skud,
du Haab om, hvad der kommer!
Flyv ud til ham, mit Haab, mit Tro,
mit Hjertes Glød, min Elskovs Bo,
flyv ud! — Det bliver Sommer!

VEDBENDI.

Kender du Vedbendens Blomst? — Den er uanselig
og lille;
mangt et rullende Aar rinder før Knoppen blir sat.
Men naar den aabner sin Blomst og viser for Lyset
sin Krone,
skifter i Vedbenden selv sælsomt dens indre Natur.
Bladet, som lignede før den takkede Od af en Spyd-
spids,
danner til Hjerle sig om, runder sig formfuldt og
blødt;
og, hvis den blomstrende Gren du planter med List
og med Lempe,
holder den Bladenes Form, trofast trods skiftende Tid.

Kantet og stiv var jeg selv som Vedbendens knud-
rede Stamme;
ikkun Blade jeg bar — ak, ingen kvægende Blomst.
Og, som den saarende Spids af Spydets glimtende
Odde,
mangt et krænkende Ord ramte et usigtet Maal.
Nu er Forvandlingen sket! — Ak, plant mig ind i
dit Hjerle,
at jeg kan holde mig dér, formfuld og elsket, som du.

ÆBLEBLOMST.

I svundne Tider man ristede ind
ved Midnatten tavs og stille
de mørke Runer i Æblets Kind,
og lod det i Skødet trille ---
da tvang de Runer det strideste Sind
og bøjede den stiveste Vilje.

Jeg rister i Vaardagens lysende Pragt
i Blomsten, saa skær som en Lilje,
usynlige Runer, hvori der er lagt
hvad Øjet, men aldrig Læben fik sagt --
men selv skal du have din Vilje!

EPILOG.

En Ven har mig fortalt: Han gik en Dag
i Selskab med en gammel Tyrk langs Muren,
der snor sig rundt om Stambuls gamle Stad.
Da, som de gik, beundrende Naturen,
forbi et gammelt, marmorsmykket Bad,
fløj fra et Gitter ud et Palmeblad
og daled langsomt ned i Vejkantsfuren.

Han vilde tage det, for ret i Mag
det skønne Blad opmærksomt at betragte;
men Muselmanden greb ham haardt i Armen
og hviskede i Skræk: „O, Herre, sagte!
Lad det blot ligge! Det bli'er hendes Sag!
Lad det kun tørres hen i Solskinsvarmen;
jeg kunde let, i Fald at nogen saa' det,
og der er altid dem, som bære Nag,
faa mig en Snor, naar mindst jeg tænkte paa det.“

„En Snor?“ udbød min Ven, „Kan jeg forstaa det,
saa vil jeg selv ta' mod Kalifens Snor,
der stod paa Bladet jo ej mindste Ord“ —
Mer fik han ikke sagt; thi Muselmanden
trak ham af Sted, som var han fulgt af Fanden.

Da saa de havde gaaet et Kvarter,
tog Tyrken Ordet: „Ikkun Daaren lær
naar Sværdets Od sig mod hans Hjerter vender.
Du, Franker, er en fremmed, som ej ser,
hvad her i Stambul hvert et Barn jo kender.
Det Bad, vi gik forbi, af Marmor bygget,
og hegnet af den høje, hvide Mur,
det hører til Kalifens Haremsbur,
og er et Fængsel, skøndt med Roser smykket.
Bag Muren er en Have, rigt beskygget
af Oleandrens, Myrtens, Palmens Blade,
og hvis den var af Glas, du vilde se
i Midten en højtsprudlende Fontane,
i hvis Bassin af Marmor, hvidt som Sne,
Kalifens Kvinder sig som Svaner bade.
En af dem — hvem det er, jeg ej kan ane —
har sig en Elsker, og som let kan ske,
har hun set fejl, da mig hun sendte Brevet.“

„Hvad, Brevet?“ svared leende min Ven.
„Det var jo kun et Blad, og intet skrevet
stod paa dets Flade.“ — „Nej, med Blæk og Pen
der intet stod,“ gensvared muggent Tyrken;
„thi ej i Blæksprog er det, de har Styrken.
Det læres ej her nede i Tyrkiet,
det hører og til Frankerlandet hen —
men jeg, som Asiens Visdom ind har hentet,
for mig var det et Brev, saa godt som prentet.“

Thi ser du, dette Blad, der som en Fugl
i Luften svang sig paa sin grønne Vinge,
det skulde som sit første Hovedbud
Bøn om Befrielse en anden bringe;
thi Palmens Blad, især dens lyse Skud,
det tyder man, hos os, som Frihed ud.

Men før i Hast det sendtes ud ad Lugen
— thi derfra var det, denne Pil blev skudt
var Bladets femte Ribbe sønderbrudt.
Det siger Torsdag, femte Dag i Ugen,
og omkring Stilken var der lønligt vundet
en Natviol med Baandgræs sammenbundet.
At Natviol er Midnat véd enhver,
det sejge Baandgræs, det er Tov og Strikker.
Har saa du fattet dette Brevs Begær,
og ser du Knuden, som i Bladet stikker?
Paa Torsdag, saa omtrent ved Midienat,
med Strikkestiger henter han sin Skat,
og saa et Hus der med Kalifen ligger.
Se, derfor var det, at jeg løb min Vej,
thi disse Haremskvinder agter ej,
hvem de en Silkesnor paa Halsen skikker.
Nej, det er Sagen, man har aldrig Fred,
man er for deres Kunster aldrig sikker.
Se, dér bag Gitret staar et Rosenbed;
har de blot det, saa kan de tales ved,
saa let som jeg min Morgensorbeth drikker.*

„Hvorledes?“ spurgte her paa ny min Ven.
„Hvordan kan det gaa til? Jeg ej det fatter!“
„Aa,“ svared Tyrken, „med en Rosenpen
man skriver meget smukt til Østens Datter.
Da jeg var ung, jeg ofte kasted hen
et Ord, et Vink, et Bud til den og den.
Nu gaar det ej. Man bliver kun til Latter;
thi unge Piger vil ha' unge Mænd.
Men dog Brindringen jeg har igen,
og for mig staar lyslevende det alter. —
Kom hen til Gitret! Saa skal jeg dig lære,
hvordan en Rose Brev og Bud kan bære.

Se Purpurrosen! — Ja, det véd du selv —
det er jo Elskov, at jeg din vil være.

Hvid er den Smertens Bud fra Sorgens Elv,
 og sukker et: „Farvel! Vi ses ej mere!“
 Bleg rød den siger: „Du maa ej begære
 for meget af mig.“ — Gul, den raaber: „Skælv!
 der er Førræderi mod os i Gære!“
 Men er dens Blad af Duggens Taarer vandet,
 den siger: „Hvor jeg længes!“ — Ikke andet.
 For Resten bruges ogsaa her i Landet
 et enkelt Blad af Blomsten kun at sende.
 Det røde siger: „Ja,“ — det hvide: „Nej“,
 det gule, at du fejled hendes Vej,
 men at hun ved et Bud din Nød vil ende.

Se det var Blomsten. — Nu det grønne Blad.
 Helt er det Haab. Men mangler i dets Rad
 et eller flere, Resten dig forkynder
 den Tid, da let til Mødet hun sig skynder.
 Nu følger Morgen, Middag, Aften! — Smukt
 man allerførst med Knoppen da begynder.
 Saa kommer Blomsten, derpaa Hybnens Frugt.
 Af disse tre den sidste mest hun ynder,
 dog ogsaa Blomstens Stilk, som skal bebude,
 at hun er ene, og de andre ude. —
 Naa, det var Blad og Stilk og Frugt og Knop.
 Nu kommer Rosengreenen. Havens Gange
 betyder den, og Nattegalens Sange,
 og Maanen, som i Østen stiger op.
 Men faar du kun en Torn, er Porten lukket;
 en eller anden har dig ud da stukket.
 „Se heraf,“ sukked Tyrken, „ser du vist,
 hvad du i Frankenland dig kunde vente,
 hvis eders Kvinder blot det halve kendte
 af dette Blomstersprog med al dets List.
 Saa var der mangen Ægtemand, som fik
 sin Pande kranset pænt med Ahornbladet —
 men dér er Stambuls Port, hvor ud vi gik,
 saa slap vi dog i god Behold fra Badet.“

Her endte Muselmanden sin Beretning.
Om han til Punkt og Prikke talte sandt,
det véd jeg ikke ret; men dog jeg fandt,
det kunde stilles her som Eftersætning,
til Skræk og Varsel for enhver, der leder
som gammel Tante unge Yndigheder.

— — — — —